

משה מונטיפיורי

חומרים:

- סיפור חייו של מונטיפיורי או מקרן עם חיבור לאינטרנט ובו הסרטון בכתובת:
http://kids.gov.il/national/jerusalem/pages/exit_walls/exit_walls3.html
- דיסק עם השיר: "והוא עלה למרכבה"
- תמונות מחייו של מונטיפיורי
- לוח מסלול על רקע תמונת ירושלים העתיקה ובסוף המסלול טחנת הקמח בשכונת ימין משה. אפשר להוסיף במסלול תמונות של מוסדות/ שכונות שמונטיפיורי פעל להקמתם.
- כרכרה בגודל מתאים ל"נסיעה" על הלוח (אפשר להושיב בתוכה את מונטיפיורי...)
- שאלות נכון/ לא נכון
- ביגל'ה מתוק כמס' המשתתפים (מצורף מתכון)

מהלך המשחק:

נכנסים לחדר כשהשיר מתנגן ברקע.
המנחה מקבל את פני המשתתפים ומספר את סיפור חייו של מונטיפיורי או מראה את הסרטון.
כעת מזמינים את המשתתפים ללוח המסלול ומתחילים ב"נסיעה"....
מניחים את הכרכרה בתחילת המסלול ומספרים לילדים שזוהי הכרכרה של מונטיפיורי הוא רוצה לנסוע לבקר בטחנת הקמח שבנה בשכונת ימין משה. עם כל תשובה נכונה מקדמים את הכרכרה לתחנה הבאה.
בסוף המסלול - מגיעים לטחנת הקמח ומקבלים מתנה - ביגל'ה מתוק.

נספח סיפורו של מונטיפיורי:

"אני יהודי אנגלי, עבדתי בבורסה והירווחתי כל כך הרבה כסף שהחלטתי להפסיק לעבוד ולהתחיל לעזור ליהודים. אני מאמין שכל ישראל ערבים זה לזה. ביקרתי בפלסטינה, כך קראו אז לארץ ישראל. במיוחד אהבתי לבקר בירושלים.

באותה תקופה הטורקים שלטו בארץ וראיתי דברים קשים, ראיתי שהיהודים גרים בתוך חומות ירושלים בצפיפות גדולה, ראיתי עניים וראיתי שחסרים המון דברים כדי לחיות חיים טובים.

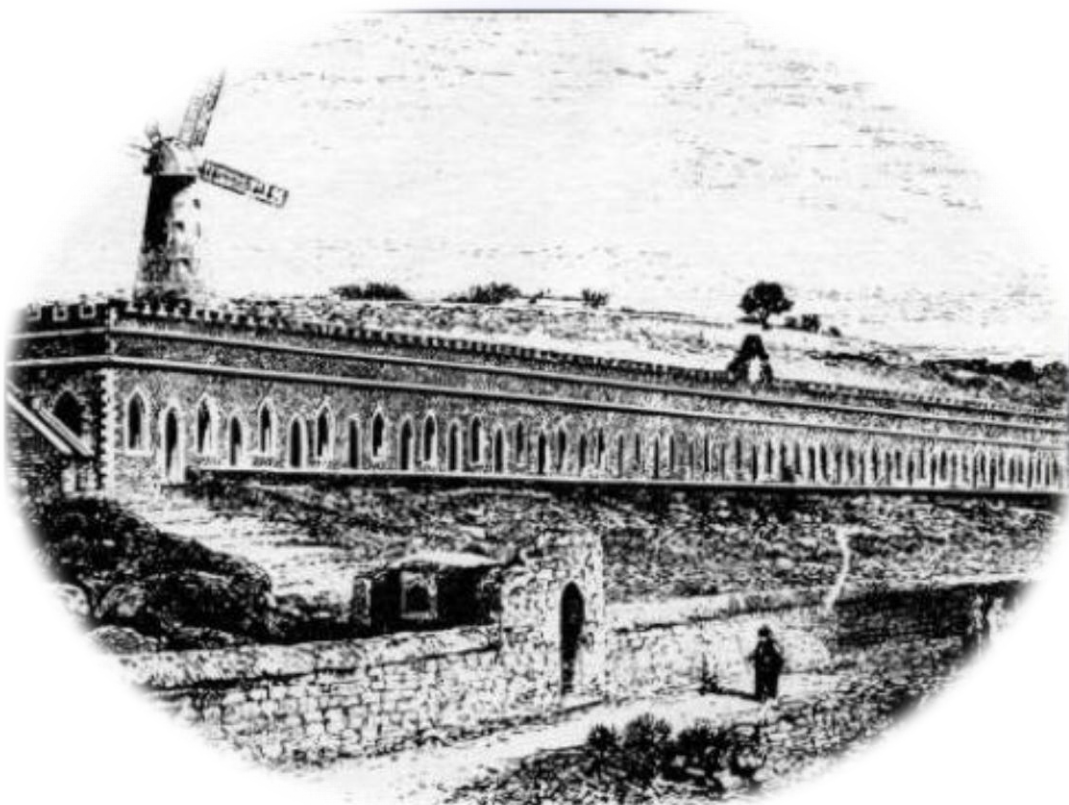
היהודים סובלים ממחסור במים ואין מי שיטפל בחולים.

אני חשבתי שהפתרון הכי טוב הוא לבנות ליהודים שכונות מחוץ לחומות, היה מאוד קשה לשכנע את היהודים לצאת מהחומות, הם פחדו מפני הערבים אבל אז פרצה מגיפה בתוך חומות ירושלים ואנשים רבים מתו. מחוץ לחומות המגפה לא הגיעה וכשהתושבים ראו זאת הם הבינו שעליהם לצאת ולגור מחוץ לחומות. לאט לאט בניתי את משכנות שאננים שהיתה השכונה הראשונה מחוץ לחומות.

גם את שכונת ימין משה שנקראת על שמי אני הקמתי ובניתי בה את טחנת הקמח המפורסמת כדי לספק ליהודים מקומות עבודה ופרנסה. בשכונות הקמתי מרפאה ובית מרקחת ועזרתי להקים בית דפוס.

שאלות נכון/לא נכון למשחק:

1. סר משה מונטיפיורי הגיע לארץ מאנגליה? (נכון)
2. מונטיפיורי לא היה יהודי אבל עזר ליהודים? (לא נכון. הוא היה יהודי)
3. באותה תקופה הטורקים שלטו בארץ. (נכון)
4. קראו לירושלים פלסטינה. (לא נכון. זה היה שמה של ארץ ישראל בזמן השלטון העות'מני - הטורקי)
5. הבעיה הכי קשה שמונטיפיורי ראה היתה שלא היה קמח ולכן הוא בנה את טחנת הקמח. (לא נכון. הבעיה היתה הצפיפות בתוך החומות.)
6. הפתרון שמונטיפיורי הציע היה לבנות שכונות מחוץ לחומות ירושלים. (נכון)
7. השכונה הראשונה מחוץ לחומות היתה "מזכרת משה". (לא נכון, משכנות שאננים)
8. השכונה ימין משה נקראה על שמו. (נכון)
9. היהודים הסכימו מיד לעבור לשכונה החדשה מחוץ לחומות. (לא נכון, הם פחדו מפני הערבים)
10. מה ששכנע את היהודים לעבור לגור מחוץ לחומות היתה המגפה שפרצה והפילה חללים רבים בתוך ירושלים. (נכון)

שיר - השר משה מונטיפיורי

יהורם גאון

מילים: חיים חפר

לחן: דובי זלצר

והוא עלה למרכבה ...

וכשהיה השר מונטיפיורי בן מאה
אמר: "מספיק לי כבר, הנשמה שלי שבעה
הלכו מליונים לירות ופרנקים ובישליק
אבל ליהודים זה אף פעם לא מספיק "

אמרו לו: "כבודו, רק יבוא ויסתכל
צריך לבנות עוד חדר לקבר של רחל
להגביה ת'כותל המערבי
לנווה שאננים יהודים יש להביא
ומי אם לא אתה יא מורי, יא לבבי ?"

והוא עלה למרכבה ...

וכשהיה השר בן מאה ועוד שנה
נשקוהו מלאכים בנשיקה האחרונה
וכך את העיניים עצם הוא בבקשו
רק אבן ירושלמית מתחת לראשו .

עטוף טלית של משי ונח בתוך ארון
גמר השר משה את מסעו האחרון
אך יש עוד אנשים המוכנים לה'שבע
שלפעמים בלילה כשחושך בסביבה
ראו את מונטיפיורי על יד המרכבה

והוא עלה למרכבה...

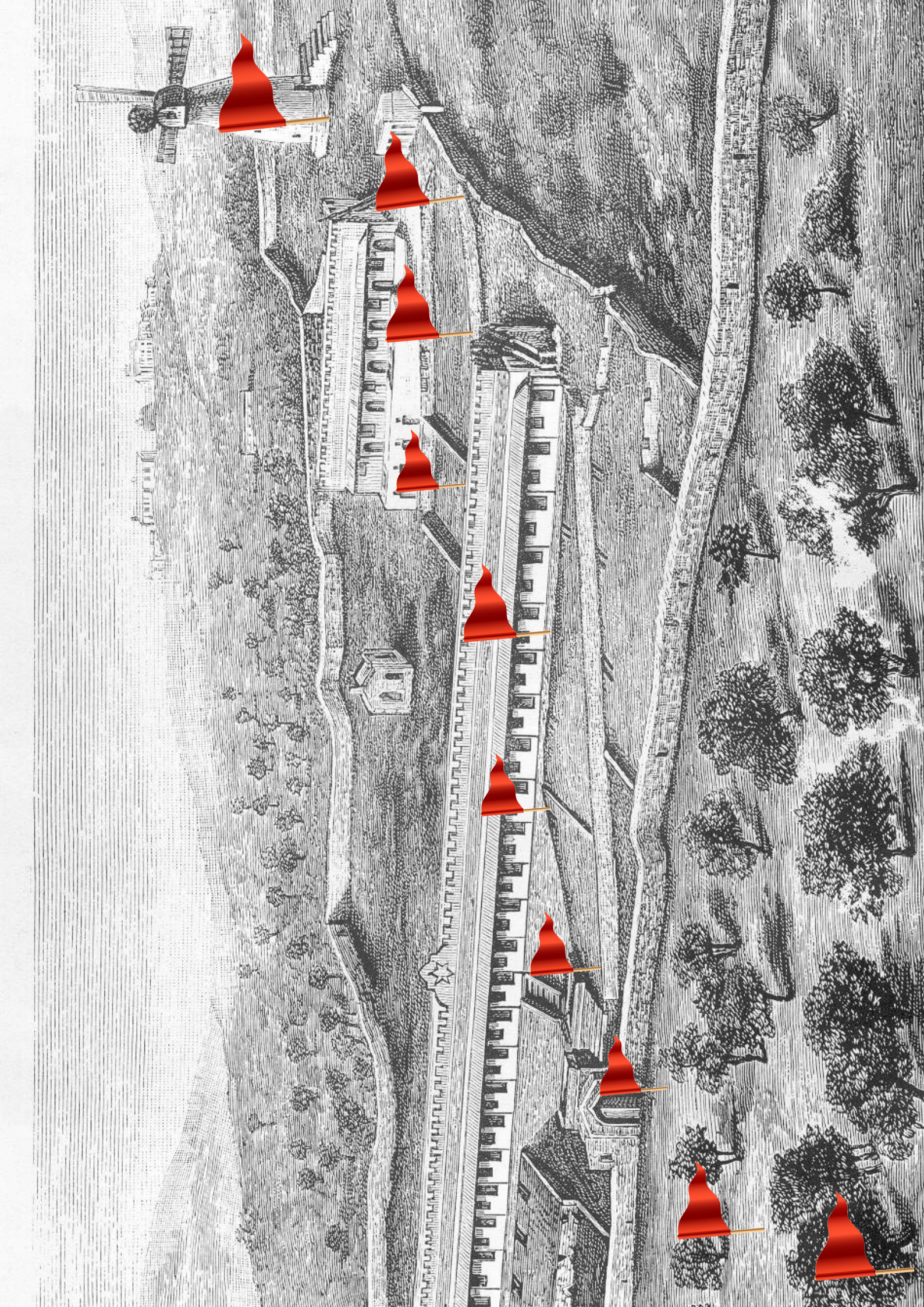
וכשהיה השר מונטיפיורי בן שמונים
אז באו לביתו המלאכים הלבנים
עמדו על מיטתו וכך אמרו אליו :
"הקדוש ברוך הוא רוצה אותך אליו "

וכך ענה השר מונטיפיורי בדיוק :
"סלחו לי רבותי, אך באמת אני עסוק
כי יש הרבה צרות לאחינו בעולם
הנה פוגרום ברוסיה, איך לא אבוא אצלם ?
כי מי אם לא אני יעזור פה לכולם ?"

והוא עלה למרכבה ו"דיו" לסוסים אמר
ופה מתן בסתר ושמה נדבה
פה צביטה בלחי או ליטוף של אהבה
ולכל היהודים שמחה וגאווה
וכל הכבוד לשר, וכל הכבוד לשר !

וכשהיה השר מונטיפיורי בן תשעים
אמרו לו: "תעלה, כי שם למעלה מבקשים"
שאל אותם השר: "הגידו איך אוכל ?
איך עלילת הדם בדמשק תבוטל ?

הלא צריך ללכת לפחה הנבזה ,
ל'גיד לו: תתבייש ואיך מרשים דבר כזה
ואם צריך לשים לו ביד איזה בקשיש
מן מתנה גדולה, אך שאיש בה לא ירגיש
אז מי אם לא אני לתורכי את זה יגיש ?"

מתכון לביגליה מתוק:

חומרים לבצק (כ- 20-25 בייגלה)

- 1 קילו קמח
- 25 גרם שמרים או כף שמרים יבשים
- 1 כוס סוכר
- 1 שקית סוכר וניל
- 1 כפית מלח
- 3/4 כוס שמן
- בערך שתי כוסות מים חמימים (תלוי בספיגת הקמח).
- למריחה לפני אפייה- ביצה ושומשום
- אופן ההכנה

לשים בקערת המיקסר קמח ושמרים ולערבב היטב. להוסיף סוכר וסוכר וניל ולערבב. להוסיף את השמן תוך כדי ערבול איטי. להוסיף בהדרגה את המים ולערבב 3 דקות. להוסיף מלח ולהמשיך ללוש עוד 5 דקות לבצק חלק וגמיש. לכסות עם ניילון נצמד ולהתפיח כשעה או עד שהבצק מכפיל את עצמו.

הכנת הבייגלה

1. לקמח משטח עבודה.
2. לחלק את הבצק ל- 20 יחידות ולתת להם "לנוח" 10 דקות כדי שיהיה קל לעבוד איתן.
3. מכל חלק ליצור מעין נחש שבחלק האמצעי שלו הוא יותר שמנמן מאשר בקצוות ולסגור לעיגול. בעזרת הידיים לפחוס מעט את העיגולים כדי שיהיו שטוחים. בעזרת סכין או מספרים חורצים 3-4 חתכים (לא עד הסוף אלא רק כדי ליצור מעין קישוט) בחלק השמנמן של הבייגלה.
4. לסדר בתבנית אפייה מרופדת בנייר אפייה, להתפיח עד להכפלת הנפח, למרוח בביצה ולפזר שומשום. ולאפות בתנור שחומם מראש ל- 170 מעלות עד להזהבה

